

O advokacii, její Komore a vnímání digitální evoluce

Advokátní sněm se kvapem blíží a s tím přichází spousta volebních nápadů, dalo by se říct předvolebních programů. Paralela k programům politických stran pro sněmovní volby se nabízí. Ale ne, nebudu polemizovat nad politickým zaměřením jednotlivých uskupení, která usilují o zvolení svých zástupců do orgánů Komory. Nelze se ani divit tomu, že nápady přicházejí před konáním sněmu. Kandidáti musí své voliče něčím zaujmout. U těch, kteří už v orgánech Komory slouží a usilují o zvolení, advokátní voliči navíc oznamují jejich mnohaletou činnost.

Ono je vlastně dobře, že existují různé nápady ohledně dalšího fungování Komory, jejího zaměření, toho, čím by měla být a co by měla dělat (a co ne). Mnoho z nápadů směřuje k digitalizaci Komory a k posílení jejího fungování v advokátním online světě (včetně konání sněmu online formou). Z množství kritiky na dosavadní způsob vedení Komory lze někdy nabýt dojmu, že Komora doposud fungovala v dinosauřím světě a před tím moderním zavírala oči.

Říká se, že „pokrok nezastavíš“. Vzpomínám si na jaký odpor advokátů narazilo povinné zřízení datových schránek. Těžko říct, pro kolik advokátů byla tato novinka důvodem pro odchod do advokátního důchodu, ale i takové hlasy zaznívaly. Pro spoustu advokátů byly datové schránky vysvobozením z papírového světa. To bylo téměř před deseti lety. Za tu dobu jsme se posunuli dál a používání datových schránek je pro advokáty každodenním a běžným chlebem. Stejně jako se stále běžněji stává online komunikace (navíc přizivená dobou covidovou).

Advokacie má ze své podstaty blízko k justici a digitalizace poskytování právních služeb je do značné míry ovlivněna tím, jakými kroky postupuje digitalizace justice. Spíše bych je nazval krůčky. To ale neznamená, že se Komora nemůže zasadit o to, aby tyto kroky byly rychlejší. Koneckonců, důkazem je projekt Skype obhajoby, který se podařilo prosadit díky aktivitě advokátů. Byl jsem u jeho zrodu, prvního oslovení Vězeňské služby ČR a nadšení, kterým byly projekt a jeho příprava provázeny.

Můžeme spekulovat nad tím, kolik dalších projektů mohlo být realizováno a jaké své služby advokátům již Komora mohla přenést do online světa či je prostě učinit přístupnějšími. Inspiraci lze hledat u zahraničních advokacií. Třeba u francouzské a jejích cloudových služeb pro advokáty (mimořádně, diskuse na toto téma byla vedena před pár lety). Musíme si ale uvědomit, o jaké online služby Komory mají advokáti skutečně zájem a jak velkou má Komora být, aby všechna přání realizovala.

Advokacie není jednolitém souborem advokátů, kteří by chtěli totéž. To jsme viděli v začátcích datových schránek, při diskusi nad zavedením talárů a v neposlední řadě při zprovoznění zmíněného projektu Skype obhajob. Spousta advokátů přivítala možnost komunikovat videokonferenčně se svými vězněnými klienty. Uvědomovali si, kolik času tím ušetří na cestě do věznic. Spousta z nich se ale nad touto možností zhrozila, báli se toho, že nebudou moct jednat se svými klienty osobně, že přijdou o možnost účtovat úkon právní služby, že takto komunikovat neumí atd. Obavy to byly samozřejmě liché, ale očekávat je lze i v budoucnu, například při přípravě videokonferenčních soudních jednání.

Tyto obavy ukazují, jak rozdílné může být vnímání evoluce advokacie a jak důležité je nevytvářet advokátům překážky a nerovný přístup, a především, jak důležité je naslouchat všem advokátům, nikoliv jen několika nejhlásitějším. Advokáti jsou mladí, staří, technicky zdatní nebo nezdatní, a cokoliv mezi tím a ještě dále. Rozdílnost advokátů je tím důvodem, proč si klienti mohou vybrat advokáta, ke kterému cítí důvěru. Jsou klienti, kteří chtějí dravého advokáta, advokáta, který s nimi bude neustále v online spojení, ale jsou také klienti, kteří chtějí služby advokáta „klasického“ stříhu. Jak všichni víme, bez důvěry mezi advokátem a klientem nelze advokacii vykonávat.

Podobně je tomu ve vztahu mezi advokáty a Komorou. Komora je tvořena advokáty a Komora nemůže existovat bez důvěry advokátů v ni. Důvěry nelze dosáhnout, aniž by Komora naslouchala hlasům svých členů a respektovala jejich různorodost.

Jak jednotný nebo různorodý je hlas advokacie, ukáže nadcházející advokátní sněm. Věřím ale, že jeho výsledkem bude složení orgánů Komory, jejichž členové budou vnímat rozdílnost názorů a budou je respektovat.

JUDr. Jiří Novák,

advokát a společník, Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s. r. o.,
předseda výboru Rady evropských advokátních komor (CCBE) pro IT právo

Text byl uveřejněn v EPRAVO.CZ Magazine 2/2021

Další články:

- [Proč musí obhájce u soudu mlčet?](#)
- [Advokátní úschovy a kolektivní vina](#)
- [Buřty, pivo a nenávisť](#)
- [Kolegialita jako klíč k úspěchu](#)
- [O co aktuálně usiluje vedení ČAK?](#)
- [O důstojnosti advokátního stavu](#)
- [O úspěchu restrukturalizace rozhoduje čas](#)
- [Stojí LL.M. za to?](#)
- [Verba docent ...](#)
- [Hodiny tikají každému](#)
- [Justice před soudem](#)